וְכֵן נהר הִידֶּקֶל שֶׁנָּטַל חפצים כשעלה על גדותיו, מֵאדם זֶה, וְנָתַן לָזֶה, ששטף אותם לשדה אדם אחר, בכל אלו הדין שמה שֶׁנָּטַל נָטַל, וּמַה שֶּׁנָּתַן נָתַן, שהמקבל זכה בהם ואינו צריך להשיבם לבעליהם, משום שנתייאשו. ומעתה קשה, בְּשלָמָא – מובן הדבר שבנַּזְלָן וּבְיִרְדֵּן, מה שנטלו נטלו ומה שנתנו נתנו, דְּקָא חֲזֵי לְהוּ וּמְיַאֵשׁ – שראה הבעלים כשנטלו והתייאש, אֶלָּא בנַּגָּב שגונב בחשאי מִי קָא חָזֵי לֵיהּ דְּמְיַאֵשׁ – האם ראה אותו בעת שגנב, שנאמר שהתייאש, אלא מוכח שכיון שסופו להתייאש מועיל היאוש מעכשיו, וקשה לאביי.

מתרצת הגמרא: תַּרְגְּמָהּ – פירש רַב פָּפָּא את הברייתא, שבגנב המוזכר בה מדובר בִּלְטָטִים מְזוֹנָן, ולקח ממנו בחזקה בפניו, ויודע הוא מכך ומתייאש.

מקשה הגמרא: אִי הָכִי – אם כך הַיְינוּ – הרי זהו ממש גַּזְלָן, וכבר נכתב גזלן בברייתא.

מתרצת הגמרא: הברייתא נקטה תְּרֵי גַּוְונֵי – שני אופנים של גַּזְלָן, הנחבא משאר אנשים ולוקח בכח הכלי זיין שבידו, והוא הנקרא בברייתא 'גנב', ושאינו נחבא מאנשים אלא לוקח בגלוי והוא הנקרא 'גזלן', ולומר שבשניהם הבעלים מתייאשים.

הגמרא מקשה מברייתא על רבא: תָּא שְׁמַע, שנינו בתוספתא (שם), שָׁטַף הַנָּהָר קוֹרָיו – קורותיו עֵצָיו וַאֲבָנָיו של אדם וְנָתְנוּ בְּתוֹךְ שָׂדֶה חֲבֵירוֹ, חֲרֵי אִלּוּ שֶׁלּוֹ – של חבירו, מִפְּנֵי שֶׁכּבר נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים, משום שיש קול לדבר, וידעו מכך מיד. טַעֲמָא – הסיבה שהם של חבירו היא משום דְּנִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים, מחמת שיש לדבר קול, הָא סְתָמָא – אבל בסתם אבידה שאין לה קול, ולא ידעו שנאבדה, לֹא זכה בהם חבירו, ואף שסופם להתייאש ממנה, ומוכח שיאוש שלא מדעת אינו נחשב ליאוש, וקשה לרבא.

מתרצת הגמרא: הָכָא בְּמַאי עָסְקִינַן – מדובר כאן כְּשֶׁיָּכוֹל הבעלים לְהַצִּיל את האבידה, ולכן אם אין לה קול, מודה רבא שלא מועיל יאוש שלא מדעת.

מקשה הגמרא: אִי הָכִי – אם אכן כמו שדייקנו שרק כשיכול הבעלים להציל חייב המוצא להחזיר, אֵימָא סֵיפָא – יש לשאול מסוף הברייתא, שנאמר בה שֶׁאִם הָיוּ הַבְּעָלִים מְרַדְּפִין אַחֲרֵיהֶם – אחרי הקורות והעצים והאבנים שנשטפו כדי להצילם, חַיָּיב חבירו שנשטפו לשדהו לְהַחֲזִיר לבעלים, שכיון שרדפו אחריהם מוכח שלא התייאשו. וקשה, אִי מדובר בְּיָכוֹלִין לְהַצִּיל, מַאי אִרְיָא – למה דוקא אם הם מְרַדְּפִין אינם מתייאשים, הרי אֲפִילּוּ אם אֵין מְרַדְּפִין נַמִּי – גם כן אינם מתייאשים, שסומכים שיצילו למחרת או ביום אחר.

מתרצת הגמרא: הָכָא בְּמַאי עָסְקִינַן – מדובר כאן בְּאופן שֶׁיָּכוֹלִין לְהַצִּיל רק עַל יְדֵי הַדְּחָק – בדוחק, אם ירדפו מיד, ולכך אם הם מְרַדְּפִין אחריהם יש ראיה שלֹא אִייְאוּשׁ – לא התייאשו, אבל אם אֵין מְרַדְּפִין אחריהם, מסתמא אִייְאוּשֵׁי מְיַאֲשׁ – כבר התייאשו מהם.

הגמרא מקשה מברייתא על אביי: תָּא שְׁמַע, שנינו בברייתא, כֵּיצַד – באיזה אופן אָמְרוּ חכמים שאדם הַתּוֹרֵם – מפריש תרומה שֶׁלֹּא מִדַּעַת בעל הפירות, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה – הפרשתו הועילה. חֲרֵי שָׁיָרַד לְתוֹךְ שָׂדֶה של חֲבֵירוֹ, וְלִיקֵּט מהפירות שיעור כדי הפרשת תרומה וְתָרַם – הפריש תרומה שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת בעל השדה, אִם בעל השדה חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוּם גָּזֵל – מקפיד על כך, ומחשיב זאת למעשה גזילה, אֵין תְּרוּמָתוֹ של היורד תְּרוּמָה, והפירות נשארו טבל, וְאִם לָאו – ואם אינו מקפיד על כך, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. וּמַנַּיִן הוּא – התורם יוֹדֵעַ אִם בעל הבית חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוּם גָּזֵל וְאִם לָאו – או שאינו חושש. כך ידע זאת, חֲרֵי שֶׁבָּא בַּעַל הַבַּיִת וּמְצָאוֹ שהפריש וְאָמַר לוֹ בְּלָךְ – היה לך ללכת אֲצָל הפירות הַיָּפוֹת והמשובחות ולהפריש מהם, אנו בודקים בפירות הנותרים, אִם אכן נִמְצְאוּ פירות יָפוֹת יותר מֵהֶן – ממה שהפריש, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, שגילה דעתו שנח לו במה שהפריש, ואפילו היה בדעתו שיכול לתת מהמשובחים יותר, וְאִם לָאו – אבל אם לא נמצאו יפות מהם אלא שהפריש הם הפירות המשובחים ביותר, אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, שודאי כוונת הבעלים היתה לומר בדרך קנטור ובעס שאף אם היית מוצא יפות יותר היית גוזל ממני אף אותם, ומקפיד הוא על מה שהפריש בלא ידיעתו.

אופן נוסף שניכר שהבעלים לא מקפידים על הפרשתו: ואם לִיקְּטוּ הַבְּעָלִים עוד פירות וְהוֹסִיפוּ עֲלֵיהֶן – על הפירות שהפריש, בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ – בין שנמצאו פירות משובחים יותר ובין אם לא, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, שהרי גילו במעשיהם שנח להם במה שהפריש.

הגמרא מבארת שיש להקשות מכאן על אביי: וְכִי – ואם נִמְצְאוּ יָפוֹת מֵהֶן, מבואר בברייתא שתְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה משום שגילה בעל הבית דעתו שנח לו בהפרשה זו, אַמַּאי – מדוע הועילה, הרי בְּעִידְּנָא דְּתָרֵם הָא לֹא הֲוָה יָדַע – הרי בזמן שתרם לא ידע הבעלים מכך, ורק אחרי ההפרשה גילה דעתו שמסכים למעשיו, אלא מוכח מכאן שהגילוי דעת שגילה לבסוף מועיל למפרע משעת הפרשה, וכמו כן לגבי יאוש מה שמתייאש לבסוף כשנודע לו שנפל ממנו מועיל משעת האבידה.

מתרצת הגמרא: תַּרְגְּמָהּ רָבָא אַלִּיבָּא דְּאַבָּיֵי – פירש רבא את הברייתא שלא תקשה לשיטת אביי, אין מדובר שהאיש הפריש ללא רשות, אלא דְּשַׁוְּויֵהּ – שעשאו בעל הבית שָׁלִיחַ להפריש פירותיו, ובאופן זה מודה אביי שסומכים על הגילוי דעת שלבסוף.

הגמרא מוכיחה כתירוץ זה: הָכִי נַמִּי מְסַתְּבְרָא – כך גם מסתבר להעמיד, כשעשהו שליח, דְּאִי סָלְקָא דַּעְתָּךְ דְּלֹא שַׁוְּויֵהּ שָׁלִיחַ – שאם מדובר כמו שעלה בדעתנו בתחילה, שלא עשהו שליח, יש להקשות מִי הָוְיָא – האם נעשית תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, וְהָא – והרי המקור שמועילה שליחות בתרומה הוא מהפסוק (במדבר יח כח) 'כֵּן תָּרִימוּ גַּם אַתֶּם תְּרוּמַת ה'', ודורשים 'אַתֶּם' 'גַּם אַתֶּם' אָמַר רַחֲמָנָא, והמילה 'גם' מיותרת לְרַבּוֹת שְׁלוּחֲכֶם שיכול לתרום עבורכם, וכיון שהריבוי הוא מ'גם אתם' הרי שהשליח הוא כמו 'אתם', מָה אַתֶּם לְדַעַתְכֶם – כשם שאתם תורמים מידיעתכם, אַף שְׁלוּחֲכֶם יכול לתרום רק לְדַעַתְכֶם, כלומר שמינוהו הבעלים שליח, ולכן אי אפשר להעמיד את הברייתא כשירד להפריש מעצמו. אֶלָּא בהכרח הָכָא בְּמַאי עָסְקִינַן – שהמדובר כאן בְּגוֹן דְּשַׁוְּויֵהּ שָׁלִיחַ – שהבעלים עשהו שליח וְאָמַר לֵיהּ זיל תְּרוֹם – לך תרום וְלֹא אָמַר לֵיהּ תְּרוֹם מֵהֲנֵי – מפירות אלו, וְסָתָמֵי דְּבַעַל הַבַּיִת – ומסתימת דברי בעל הבית יש להבין כִּי תָּרִים מִבֵּינוֹנִית הוּא תָּרִים – שיתרום מבינונית, וְאָזַל אֵיהוּ – והלך הוא וְתָרַם מֵיָּפוֹת, וְבָא בַּעַל הַבַּיִת וּמְצָאוֹ וְאָמַר לֵיהּ כְּלָךְ אֶצֶל יָפוֹת – היית צריך להפריש מן הפירות המשובחים יותר, ועל כן אִם נִמְצְאוּ יָפוֹת מֵהֶן תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, שגילה דעתו שנח לו שתרם מן היפות, וְאִם לָאו אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, שודאי כוונתו היתה לומר בדרך בעס 'אם היית מוצא יפות יותר היית גוזל אף אותם', ומקפיד הוא על שהפריש מן הפירות היפים.

הגמרא מביאה מעשה בענין גילוי דעת על מעשה השליח: אֲמַיְמַר וּמַר זוּטְרָא וְרַב אַשִׁי אִקְּלַעוּ לְבוּסְתָּנָא דְּמָרֵי בַּר אִיסָּק – נזדמנו לפרדס של מרי בר איסק, כשמרי לא היה נוכח שם, אֲיֵיתִי אֲרֵיסֵיהּ תַּמְרֵי וְרִימּוֹנֵי – הביא אריסו של מרי תמרים ורימונים וּשְׁדָא קַמַּיְיהוּ – והניח לפניהם, אֲמַיְמַר וְרַב אַשִׁי אָכְלֵי – אכלו מהם מַר זוּטְרָא לֹא אָכֵיל – לא אכל, משום שהאריס לא קיבל רשות ממרי לתת מפירותיו. אַדְּהָכִי – בינתיים אֲתָא – בא לפרדס מָרֵי בַּר אִיסָּק, אֲשְׁכְּחִינְהוּ – ופגש בהם, וְאָמַר לֵיהּ לַאֲרֵיסֵיהּ, אַמַּאי לֹא אֲכַלְתְּ מַר – מדוע אינך אוכל, וְהָתַנְיָא – והרי שנינו לעיל בברייתא שאם בעל הבית אמר לשליח 'כלך אצל יפות' אִם נִמְצְאוּ יָפוֹת מֵהֶן תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, משום שגילה דעתו שנח לו במעשה של השליח, וכמו כן גילה מרי בדעתו שנח לו במה שנתן האריס לפנינו. אָמַר לְהוּ מר זוטרא, הָכִי [–כך] אָמַר רָבָא, לֹא אָמְרוּ חכמים שכשבעל הבית אומר כְּלָךְ אֶצֶל יָפוֹת זוהי הוכחה שנח לו במה שעשה השליח, אֶלָּא לְעִנְיַן הפרשת תְּרוּמָה בְּלָבָד, מְשׁוּם דְּמִצְוָה הוּא וְנִיחָא לֵיהּ – שההפרשה מצוה

המשך בעמוד רט

היא והפירות עומדים לכך, ולכן נח לו שיתנו עבורו, **אֲבָל הָכָא** – כאן, שאין מצוה לתת מן הפירות, אין סברא שיתרצה במה שנתנו משלו, ואף שאמר לאריס 'מדוע לא נתת מן היפות' אין זו הוכחה, **אלא מַשּׁוּם כְּסִיפּוּתָא הוּא דְּאָמַר הָכִי** – שלא יתבייש האריס שנתן ללא רשות, ולכן יש חשש גזל באכילת פירות אלו.

הגמרא מקשה על רבא: **תָּא שְׁמַע**, שנינו בברייתא, המעלה פירותיו לגג וירד עליהם טל, **עִוֵּרוּ הַטַּל עֲלֵיהֶן** – אם עדיין הטל על הפירות כשהבחין שירד עליהם **וְשָׁמַח** – ורצה בכך **הֲרֵי זֶה בְּדִין 'כִּי יִתֵּן'** – הרי זה בכלל מה שנאמר (ויקרא יא לח) 'וְכִי יֻתַּן מַיִם עַל זֶרַע וְנָפַל מִנִּבְלָתָם עָלָיו טָמֵא הוּא לָכֶם' והפירות הוכשרו לקבל טומאה, אבל אם **נִגְּבוּ** – התייבשו הפירות מהמים קודם שהבחין בירידת הטל, **אַף עַל פִּי שֶׁשָּׂמַח** – שרצה במה שנרטבו תחילה מהטל

אֵינָן בְּדִין ׳כִּי יוּתַּן׳ – הפסוק לא דיבר באופן כזה, והפירות לא הוכשרו לקבל טומאה. **טַעֲמָא מַאי** – מהו הטעם שכששמח אחרי שניגבו, אין מועיל הדבר למפרע להחשב כאילו רצה בכך כשעדיין היה עליהם הטל, **לַאו** – האם אין הטעם **מְשׁוּם דְּלֹא אַמְרִינַן** – משום שאין אנו אומרים **בֵּיוָן דְּאִינַּלְאי מִילְּתָא דְּהַשְׁתָּא נִיחָא לֵיהּ, מַעֲיקָּרָא נַמִּי נִיחָא לֵיהּ** – שכיון שנודע הדבר שעתה הוא מרוצה בטל שהיה עליהם, מתחילה גם כן היה מרוצה בכך. וכמו כן היאוש שמתייאש לבסוף אינו מועיל משעת האבידה, וקשה לרבא. מתרצת הגמרא: **שַׁאנֵי הָתָם** – דין הכשר שונה הוא **דִּכְתִיב** – שנאמר בו ׳כִּי יוּתַּן׳ ולא ׳כי יותן׳, ולומדים מכך שאין ההכשר מועיל **עַד שֶׁהבעלים יִתֵּן** מדעתו, ולא שינתן מאליו.

מקשה הגמרא: **אִי הָכִי** – אם כן שצריך שיתן מדעתו, **רֵישָׁא נַמִּי** – בדין שבתחילת הברייתא, כששמח בעוד הטל עליהם, גם כן לא יחשב הכשר, כיון שהטל ירד מאליו. מתרצת הגמרא: **הָתָם** – שם, כששמח בעוד הטל עליהם, נחשב כמו שהבעלים נתן, **כְּדְאָמַר רַב פָּפָּא, דִּיְרֵב פָּפָּא רָמֵי** – הקשה, **כְּתִיב ׳כִּי יִתֵּן׳** ללא ו״ו, ומשמעות הכתוב היא שהבעלים יתן בידיו את המשקה, **וּקְרֵינַן** – ואנו קוראים **׳כִּי יוּתַּן׳** שמשמעותו שיותן מאליו, **הָא כֵּיצַד** – באיזה אופן מדברת התורה שיתקיימו שתי המשמעויות, **בְּעֵינַן כִּי יוּתַּן** – צריך שכשהמשקה ניתן מאליו יהיה **דּוֹמֶיָא דְּכִי יִתֵּן** – בדומה לאופן שנותן בעצמו, **מַה יִּתֵּן לְדַעַת** – כשם שכשנותן בעצמו יודע הוא מהנתינה ורוצה בה, **אַף כִּי יוּתַּן נַמִּי לְדַעַת** – אף כשניתן מאליו צריך שידע מהנתינה בשעת הנתינה ויהא מרוצה בה.

קושיא נוספת על רבא: **תָּא שְׁמַע, דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מְשׁוּם רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן יְהוֹצָדָק, מְנַיִן לַאֲבֵידָה שֶׁשִּׁטְּפָה נָהָר שֶׁהִיא מוּתֶּרֶת** (דברים כב ג), **׳וְכֵן תַּעֲשֶׂה לַחֲמֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְשִׂמְלָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְכָל אֲבֵידַת אָחִיךָ אֲשֶׁר תֹּאבַד מִמֶּנּוּ וּמְצָאתָהּ׳, וּמהיתור שתיבת ׳ממנו׳ יש לדרוש שחיוב השבה נאמר בְּמִי שֶׁאֲבוּדָה הֵימֶנּוּ וּמְצוּיָה אֶצֶל כָּל אָדָם,** כלומר שאבודה רק מבעליה, אבל עתידה היא **לְהימצא** על ידי אחרים, **יְצָאתָה** – יצאה זו ששטפה נהר שֶׁהיא **אֲבוּדָה מִמֶּנּוּ** – מבעליה **וְגַם אֵינָהּ מְצוּיָה אֶצֶל כָּל אָדָם,** שאף אחד אינו יכול להצילה מהנהר, ולכן אף אם לבסוף מצאוה אין בה חיוב השבה.

דורשת הגמרא: **וְאִיפּוּךְ הוּמְיָא דְּהֵיתֵירָא** – וכיון שאבידה המצויה אצל כל אדם האסורה ליטלה לעצמו ואבידה האבודה מכל אדם המותרת ליטלה לעצמו נלמדות מאותו פסוק, אם כן יש ללמוד ב׳היקש׳ אחת מחברתה, **מַה הֵיתֵירָא** – כשם שהאבודה מכל אדם, שהיא מותרת, לא חילקה בה התורה, אלא **בֵּין דְּאִית** [–שיש] **בָּהּ סִימָן וּבֵין דְּלֵית** [–שאין] **בָּהּ סִימָן, שָׁרָא** – מותרת היא לו, **אַף אִיסּוּרָא** – כן הוא הדין באבידה שאינה אבודה מכל אדם האסורה לו, **שֶׁבֵּין דְּאִית בָּהּ סִימָן** והבעלים אין סופם להתייאש **וּבֵין דְּלֵית בָּהּ סִימָן** וסופם להתייאש **אָסוּרָה** למוצא כל זמן שלא התייאשו, משום שהוא יאוש שלא מדעת. מסיקה הגמרא: **תְּיוּבְתָּא דְּרַבָּא** – הקושיא על דברי רבא, **תְּיוּבְתָּא** – אכן היא קושיא ללא תשובה, ונדחו דבריו מההלכה. **וְהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ דְּאַבָּיֵי** – וההלכה כאביי במקומות שנחלק עם רבא **בהלכות הרמוזות** בראשי התיבות של **יע״ל קנ״ם.**

הגמרא מברר דין בענין זה: **אָמַר לֵיהּ רַב אַחָא בְּרֵיהּ דְּרָבָא לְרַב אַשֶׁי, וְכִי מַאַחַר דְּאִיתְּמַר** – נדחו דברי **רָבָא** המתיר יאוש שלא מדעת, **תָּנֵי תַּמְרֵי דְּזִיקָא** – אלו התמרים שהרוח משירה מהעץ, **חַיְּבֵי אֲכָלֵינְן לְהוּ** – כיצד אנו אוכלים אותם, הלא בעליהם אינו מתייאש מהם כיון שמראיהם מוכיח מי הם בעליהם.

אָמַר לֵיהּ רב אשי, **בֵּיוָן** שידוע לבעלים **דְּאִיבְּעֵי** שיש **שְׁקָקִים וּרְמָשִׁים דְּקָא אָכְלֵי לְהוּ** – האוכלים את אלו הנופלים לארץ **מֵעִיקָּרָא יַאוּשֵׁי מִינַּיְיהוּ** – מלכתחילה הם מתייאשים מהם.

אמר לו רב אחא בריה דרבא, **יַתְמֵי, דְּלָאו בְּנֵי מְחִילָה נִינְהוּ, מַאי** – יתומים קטנים, שאינם בני דעת ואין יאושם מועיל, הלא אין היתר לאכול מפירותיהם, ועדיין יש לחשוש בתמרים הנושרים שמא הם מעץ של יתומים.

אָמַר לֵיהּ רב אשי, **בָּאנָא** – בקעה שיש בה הרבה שדות, **בְּאַרְעָא דְּיַתְמֵי לָא מַחְזְקִינַן** – אין עלינו להחזיק את כל השדות שבה בחזקת שהן של יתומים.

אמר לו רב אחא בריה דרבא, **מוּחְזָק וְעוֹמֵד** – שדה שידוע ששל יתומים היא, **מַאי** – מה דין פירות הנושרים שבה. **כְּרַכְתָּא מַאי** – וכן דקלים המוקפים גדר שאין אפשרות לשקצים ורמשים לאכול את התמרים הנושרים סביב האילן, ולא נתייאשו מהם הבעלים, מה דין אותם תמרים. **אָמַר לֵיהּ, אָמְרִינַן** – פירות אלו אכן אסורים: שנינו במשנה: המוצא **פֵּרוֹת בְּרְשׁוּת הָרַבִּים חֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ:**

הגמרא דנה באיזה אופן מדברת משנתינו: **אָמַר רַבָּה, וְאֲפִילּוּ בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סִימָן** מדובר במשנתינו, שגם המוצא כריכות עם סימן הרי אלו שלו. מבארת הגמרא: **אַלְמָא קָסָבַר רַבָּה** – מוכח שסובר רבה, שסימן **הֶעָשׂוּי לְיִדָּרֵם** ברגלי אנשים, כגון כאשר החפץ נמוך והוא ברשות הרבים, **לֹא חָוֵי סִימָן** המחייב בהשבה, משום שהבעלים סבורים שמן הסתם כבר נשחת הסימן בדריסת הרגלים, ומתייאשים.

רבא חולק: **רָבָא אָמַר, לֹא שָׁנוּ** במשנה שכריכות ברשות הרבים הרי אלו שלו, **אֶלָּא בְּדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ סִימָן, אֲבָל בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סִימָן חַיָּיב לְהַכְרִיז.** מבארת הגמרא: **אַלְמָא קָסָבַר רָבָא** – מוכח שסובר רבא שסימן **הֶעָשׂוּי לְיִדָּרֵם חָוֵי סִימָן** המחייב בהשבה.

נוסח אחר במחלוקתם של רבה ורבא: **וְאִיבָּא דְּמַתְנֵי לָהָא שְׁמַעְתָּא בְּאַנְפֵּי נַפְשָׁהּ** – ויש ששנו את המימרא של האמוראים כמחלוקת בפני עצמה [ולא שנחלקו בפירוש המשנה], **סִימָן הֶעָשׂוּי לְיִדָּרֵם, רַבָּה אָמַר לֹא חָוֵי סִימָן, וְרָבָא אָמַר חָוֵי סִימָן.**

הגמרא מקשה מהמשנה על רבא: **תָּנֵן** – שנינו במשנתינו (לעיל כא.), **פֵּרוֹת בְּרְשׁוּת הָרַבִּים חֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ.** ולהלן (כה.) שנינו שהמוצא כריכות **בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד** שהוא מקום שמעט אנשים הולכים בו, **נוֹטֵל** אותן **וּמַכְרִיז** שמצאן כדי שיבואו בעליהן וישיבן להם. **הֵיכִי דָּמֵי** – כיצד מדובר, **אִי דְּלֵית בְּהוּ סִימָן** – אם כשאין בהן סימן, אם כך כשמצא **בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד מַאי מַכְרִיז.** **אֶלָּא לָאו** – האם אין מדובר **דְּאִית בְּהוּ** – כשיש בהן **סִימָן**, ולכן ברשות היחיד יכריז שמצא כריכות, והבעלים יתנו לו סימן, **וְקָתָנֵי** – וכתוב במשנתינו שאף כשיש בהן סימן, כשמוצאן **בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ, אַלְמָא** – מוכח **שִׁסִּימָן הֶעָשׂוּי לְיִדָּרֵם לֹא חָוֵי סִימָן** המחייב בהשבה.

מבארת הגמרא מדוע רבה לא פירש כן: **וְרַבָּה אָמַר** – סובר שאם הבעלים נותנים סימן את המָקוֹם שנמצאה בו האבידה **לֹא חָוֵי סִימָן** ואין להשיב להם עד שיתנו סימן בגוף החפץ. הגמרא מביאה שאכן נחלקו רבה ורבא בדבר זה: **דְּאִיתְּמַר, מָקוֹם שנמצאה בו האבידה, רַבָּה אָמַר לֹא חָוֵי סִימָן, וְרָבָא אָמַר חָוֵי סִימָן.**

הגמרא מקשה מברייתא על רבה ורבא: **תָּא שְׁמַע,** שנינו בברייתא, המוצא **כְּרִיכוֹת** – עומרים קטנים של תבואה **בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ, וכשנמצאו בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד נוֹטֵל** אותן **וּמַכְרִיז. וְהָאֲלוּמּוֹת** – עומרים גדולים, **בֵּין שנמצאו בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּבֵין שנמצאו בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד נוֹטֵל וּמַכְרִיז.** ויש להקשות, **רַבָּה** שמבאר במשנתנו שיש בכריכות סימן אלא שהוא עשוי להידרס, **הֵיכִי מָתָרֵץ לָהּ** לברייתא שמחלקת בין אלומות וכריכות, הרי בשתיהן הוא עשוי להדרס, **וְרָבָא** שמעמיד את המשנה כשאין בהן סימן **הֵיכִי מָתָרֵץ לָהּ** לברייתא שמחלקת בין אלומות וכריכות, הרי בשתיהן אין סימן.

מתרצת הגמרא: **רַבָּה מָתָרֵץ** את הברייתא **לְטַעֲמֵיהּ** – לשיטתו, **בִּכְריכות** שיש בהן **סִימָן, וְרָבָא מָתָרֵץ** את הברייתא **לְטַעֲמֵיהּ** – לשיטתו **בִּכְריכות** שיש בהן סימן **מָקוֹם.** מבארת הגמרא את התירוץ: **רַבָּה מָתָרֵץ לְטַעֲמֵיהּ בִּכְריכות** שיש בהן **סִימָן,** והטעם **שִׁכְּרִיכוֹת שנמצאו בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ, מִשּׁוּם**